

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «Придніпровська державна
академія будівництва та архітектури»

протокол № 8 від «26» лютого 2019

Голова вченої ради ДВНЗ ПДАБА, ректор

М.В. Савицький

ОСВІТНЬО ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»
СВО ПДАБА -0766-2019

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

07 – УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

076 ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА
БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» розроблено на підставі наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» № 1243 від 13.11.2018 р.

РОЗРОБЛЕНО робочою групою у складі:

Верхоглядова Наталя Ігорівна – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства;

Фісуненко Павло Анатольович – к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства;

Попова Вікторія Вікторівна – к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства;

Ступнікер Ганна Леонідівна – к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства;

Спірідонова Кіра Олександрівна – к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства.

Іконніков М.Ю. - директор ТОВ «ІР Днепр».

ПОГОДЖЕНО ТА УХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», «26» лютого 2019 р., протокол № 8

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ (ТЕЗАУРУС)

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам освітньої програми.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Дескриптори Національної рамки кваліфікацій

- **автономність і відповідальність** – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;

- **знання** – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

- **комунікація** – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

- **уміння** – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Кваліфікації за обсягом класифікуються на повні та часткові, за змістом - на освітні та професійні.

Кваліфікація вважається повною в разі здобуття особою повного переліку компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

Кваліфікація вважається частковою в разі здобуття особою частини компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

Кваліфікація освітня – це визнана закладом вищої освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом вищої освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Кваліфікаційна робота — це вид підсумкової атестації, що може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є

типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, яка визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

- **Інтегральна компетентність** – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності.

- **Загальні компетентності** – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

- **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності** – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Результати навчання (програмні) – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

I. Вступ

Освітньо-професійна програма використовується під час :

- ♦ акредитації освітньо-професійної програми;
- ♦ складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- ♦ формування робочих програм навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань;
- ♦ формування індивідуальних навчальних планів студентів;
- ♦ розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- ♦ атестації здобувачів вищої освіти;
- ♦ визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- ♦ професійної орієнтації здобувачів фаху;
- ♦ зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;

Користувачі освітньо-професійної програми:

- ♦ здобувачі вищої освіти, які навчаються в академії;
- ♦ науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»;
- ♦ екзаменаційна комісія зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»;
- ♦ приймальна комісія академії.

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри академії, які беруть участь у підготовці фахівців ступеня бакалавра за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Позначення, що використовуються в освітньо-професійній програмі :

НРК – Національна рамка кваліфікацій;

ЗК – загальні компетентності;

РН –результати навчання;

СК– спеціальні компетентності;

ЗН – нормативні компоненти загального циклу підготовки;

ПН – нормативні компоненти циклу професійної підготовки;

ЗВ – варіативні компоненти загального циклу підготовки;

ПВ - варіативні компоненти циклу професійної підготовки;

КР – курсова робота.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність - 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Освітня програма - Економіка підприємства Професійна кваліфікація – економіст
Наявність акредитації	Первинна у 2020 році
Термін навчання	3 роки 10 місяців
Обсяг освітньо-професійної програми	240 кредитів ЄКТС
Цикл/рівень	НРК України-7 рівень; FQ-EHEA- перший цикл; EQF-LLL- 6 рівень
Передумови	наявність повної загальної середньої освіти
Мета та цілі освітньої програми	<p>Забезпечити підготовку конкурентоспроможних, затребуваних національним та міжнародним ринком праці фахівців у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності через надання здобувачам якісних сучасних знань та практичних навичок з економіки підприємств різних форм власності, що дозволить ефективно вирішувати складні фахові завдання в процесі господарської діяльності в умовах мінливого бізнес-середовища.</p> <p>Цілі освітньої програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготовка бакалаврів на засадах збалансованого поєднання загальних та фахових компетентностей; • врахування потреб ринку праці і запитів роботодавців при формуванні навчальних планів; • надання здобувачам можливостей оволодіння методикою й інструментальним апаратом в аналітичній, науково-дослідницькій, організаційно-економічній діяльності з метою забезпечення ефективного функціонування та розвитку суб'єктів господарювання у сфері виробництва, обігу товарів, послуг та фінансових інструментів; • на основі прозорості, незалежної та об'єктивної оцінки результатів навчання забезпечити якість підготовки фахівців відповідної кваліфікації.

<p>Предметна область</p>	<p><i>Об'єкти вивчення:</i> діяльність з організації та функціонування підприємницьких, виробничо-торговельних, а також біржових структур, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, виробничо-господарської, комерційної діяльності підприємств та у сфері функціонуванні біржових структур.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва, виробничо-комерційної, інвестиційної, організаційно-управлінської діяльності підприємств та біржової діяльності і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування сучасних економічних систем - підприємницьких, виробничо-торговельних, біржових структур.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові й спеціальні методи (економіко-математичні методи та моделі, оптимізаційне моделювання), професійні методики і технології (проектний аналіз, економічний та фінансовий аналіз, аналіз та оцінювання господарських ризиків), застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, виробничо-торговельних і біржових структур.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи та технології, матеріально-технічні ресурси та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p>
<p>Академічні права випускнів</p>	<p>Здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Посади згідно з класифікатором професій ДК003:2010:</p> <p>2 Професіонали</p> <p>241 Професіонали в сфері державної служби, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності</p> <p>2412 Професіонали в галузі праці та зайнятості</p> <p>2413 Професіонали, зайняті роботою з цінними паперами</p> <p>2413.2 Професіонали у сфері біржової діяльності</p> <p>2419.2 Професіонали у сфері маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності</p> <ul style="list-style-type: none"> - Економіст зі збуту (25371) - Фахівець з ефективності підприємництва - Фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку <p>244 Професіонали в галузі економіки, соціології, археографії, археології, географії, кримінології та палеографії</p> <p>2441 Професіонали в галузі економіки</p>

	<p>2441.2 Економісти - Економіст з матеріально-технічного забезпечення (25362) - Економіст з планування (25368) 34 Інші фахівці 341 Фахівці в галузі фінансів та торгівлі 3415 Технічні та торговельні представники 3419 Інші фахівці в галузі фінансів і торгівлі 342 Агенти з комерційного обслуговування та торговельні брокери 3421 Брокери (посередники) з купівлі-продажу товарів 3429 Агенти з комерційних послуг та торговельні брокери 3411 Дилери (біржові торговці за свій рахунок) та брокери (посередники) із заставних та фінансових операцій 343 Технічні фахівці в галузі управління 3435.2 Організатори діловодства (види економічної діяльності) 3436 Помічники керівників 3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій 3436.2 Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів 3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління.</p>
Особливості програми	<p>Програма спрямована на вирішення конкретних господарських та організаційно-координаційних завдань через формування ефективного організаційно-економічного механізму функціонування підприємств у ринковому середовищі задля забезпечення прогнозованого рівня конкурентоспроможності продукції та послуг.</p> <p>Практична підготовка спрямована на дослідження факторів формування та розвиток потенціалу підприємств з метою організації ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p>

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми	<p>- на базі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» має право визнати та перезарахувати не більше, ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.</p>
---------------------------------	---

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємництва, виробничо-господарської і комерційної діяльності підприємств та у біржовій діяльності, а також у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, виробничо-торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Здатність працювати в команді. ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин. СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p>

	<p>СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p> <p>СК 11. Оволодіння засадами та принципами управління вартістю проектів та активів, підвищення ефективності планування та управління капітальними вкладеннями.</p> <p>СК 12. Здатність складати кошторисну документацію для проектів будівництва та реконструкції на різних стадіях інвестування</p>
--	---

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

<ol style="list-style-type: none"> 1. Використовувати базові знання з економіки підприємства й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами. 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері економіки підприємства. 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері економіки підприємства. 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави. 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства. 11. Демонструвати базові й структуровані знання з у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці. 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.
---

16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.
17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.
18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.
19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективно організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.
20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.
21. Вміти планувати і оцінювати вартість виконаних робіт, перевіряти і аналізувати кошторисну документацію на всіх стадіях інвестування.

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів ступеня бакалавр зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснюється в формі кваліфікаційного екзамену з економічної теорії та кваліфікаційного екзамену за фахом, які виявляють ступінь засвоєння освітньо-професійної програми.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційного екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кваліфікаційний екзамен за фахом забезпечує оцінювання результатів навчання та рівня сформованості спеціальних компетентностей, зазначених у розділах IV-V освітньо-професійної програми. 2. Кваліфікаційний екзамен передбачає виконання комплексу атестаційних завдань і є адекватною формою кваліфікаційних випробувань щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів. 3. Засобами оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок бакалавра, ступеня сформованості професійних компетенцій є: теоретичні (питання, тести відкритого та/або закритого типу) та практичні ситуаційні комплексні та/або розрахунково-аналітичні завдання. 4. Складання кваліфікаційного екзамену за фахом здійснюється відкрито і гласно екзаменаційною комісією. Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є змістові модулі програм навчальних дисциплін, що формують систему компетенцій бакалавра і забезпечують оцінювання результатів навчання та рівня сформованості спеціальних компетентностей, зазначених у розділах IV-V Освітньої програми.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Визначається згідно з Стандартом ПДАБА ОД-02-17 «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджений рішенням Вченої ради академії від 19.12.2017 р., протокол № 7.</p> <p>Принципи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти; - автономія закладу вищої освіти, який відповідає за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; - системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу; - здійснення моніторингу якості освіти; - залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; - відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості. <p>Процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - удосконалення планування освітньої діяльності; - затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; - підвищення якості підготовки контингенту здобувачів вищої освіти; - посилення кадрового потенціалу академії; - забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти; - розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом; - забезпечення публічності інформації про діяльність академії; - створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях викладачів та здобувачів вищої освіти.
<p>Моніторинг та періодичний перегляд програм</p>	<p>Періодичний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм гарантують відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створюють сприятливе й ефективне освітнє середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання: змісту програми, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; потреб суспільства, що змінюються; навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньої програми; ефективності процедур оцінювання студентів; очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; навчального середовища відповідності меті і змісту програми; якості освітніх послуг для здобувачів вищої освіти. Програми переглядають і оновлюють після завершення повного циклу підготовки до початку нового навчального року відповідно до Стандарту ОП – 01-19 «Про розробку освітніх програм зі спеціальностей у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».</p>

<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється під час проведення контрольних заходів. Контрольні заходи передбачають поточний і семестровий контроль.</p> <p>Завданням поточного контролю є перевірка розуміння і засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, публічно чи письмово представляти певний матеріал тощо. Формами поточного контролю є: виконання індивідуальних завдань; виконання тестових завдань; виконання контрольних робіт, які виконуються в аудиторії або під час самостійної роботи; написання і захист рефератів.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на відповідному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (екзамен або залік з конкретної навчальної дисципліни) та атестацію студента.</p> <p>Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.</p> <p>Для здійснення поточного контролю успішності студентів ректоратом щосеместрово проводяться ректорські контрольні роботи (РКР). Для здійснення контролю залишкових знань кожного семестру проводяться комплексні контрольні роботи (ККР).</p> <p>Навчальні дисципліни, з яких заплановано проведення ККР та РКР, та терміни проведення контрольних заходів визначаються робочим навчальним планом.</p> <p>Оцінювання результатів навчання студентів Академії проводиться методами, що відповідають специфіці конкретної навчальної дисципліни.</p> <p>Контроль успішності студента здійснюється за 100-бальною системою оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Визначаються положенням згідно з Стандартом ПДАБА НП-01-18 «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників», затверджений рішенням Вченої ради від 29.08.2018 р., протокол № 1. Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників будується на принципах: обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.</p>
<p>Наявність не обхідних ресурсів</p>	<p>Наявне кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення зі спеціальності відповідає вимогам</p>

для організації освітнього процесу	діючих Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та забезпечує реалізацію державних вимог до фахівця з вищою освітою.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості. Для управління якістю освітньої діяльності в академії створена інформаційна система АСУ-ЗВО «СИГМА».
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформація про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації розміщена на сайті ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» rgasa.dp.ua у відкритому доступі.
Дотримання академічної доброчесності працівниками академії та здобувачами вищої освіти	Дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, затверджений рішенням Вченої ради академії від 05.07.2018 р., протокол № 14. Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань.
Система запобігання та виявлення виявлення академічного плагіату	Здійснюється перевірка на плагіат. http://www.plagtracker.com/ http://www.scanmyessay.com/ http://plagiarismdetector.net/ http://www.duplichecker.com/ http://www.hfhtrater.com/ http://plagiarisma.net/

Таблиця 1

Матриця відповідності компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК Компетентності	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн2	Ум1		АВ3
ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.	Зн1	Ум1	К2	АВ1
ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1		К2	
ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1	Ум1	К2	АВ3
ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1	Ум1		АВ1
ЗК 7. Здатність працювати в команді.	Зн2	Ум1	К2	АВ2
ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	Зн2	Ум1	К1	
ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Зн1	Ум1	К1	АВ1

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.	Зн2	Ум1		АВ3
ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн2	Ум1	К2	АВ3
ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1	Ум1		АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	Зн2	Ум1		АВ1
СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	Зн2	Ум1	Кі	АВ2
СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.	Зн1	Ум1		АВ1
СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	Зн1	Ум1	К1	АВ1

СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	Зн1	Ум1		АВ1
СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	Зн2	Ум1	К2	АВ2
СК8. Здатність застосовувати основ обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.	Зн1	Ум1		
СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.	Зн1	Ум1		АВ3
СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК11. Оволодіння засадами та принципами управління вартістю проектів та активів, підвищення ефективності планування та управління капітальними вкладеннями.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК12. Вміти планувати і оцінювати вартість виконаних робіт, перевіряти і аналізувати кошторисну документацію на всіх стадіях інвестування.	Зн1	Ум1	К1	АВ1

VIII. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

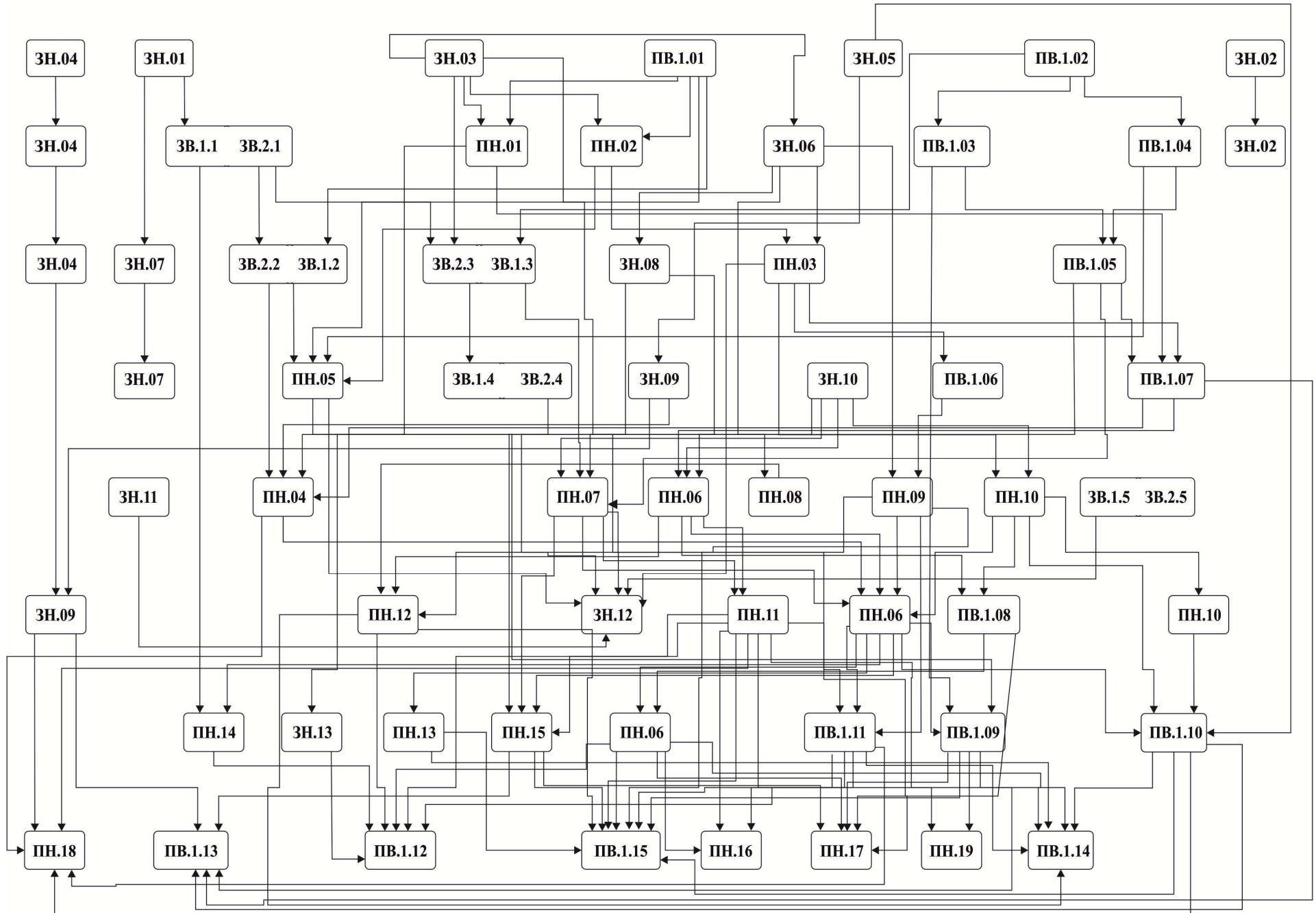
8.1. Перелік компонент

№ з/п	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Код компетенції
1. Дисципліни циклу загальної підготовки				
1.1. Нормативні компоненти				
ЗН.01	Історія та культура України	3	Екзамен	ЗК 1,10,11, 12
ЗН.02	Іноземна мова за професійним спрямуванням	8	Екзамен	ЗК 2, 4, 6, 7
ЗН.03	Політична економія	5	Екзамен	ЗК 1,2,6,11, 12
ЗН.04	Математика для економістів: Вища математика	13,5	Екзамен	ЗК 2, 6
ЗН.05	Інформатика	4,5	Екзамен	ЗК 2, 5
ЗН.06	Макроекономіка	4	Екзамен	ЗК 1, 6, 12
ЗН.07	Українська мова (за професійним спрямуванням)	5,5	Екзамен	ЗК 2, 3
ЗН.08	Мікроекономіка	4,5	Екзамен	ЗК 6 СК 1, 5
ЗН.09	Економіко-математичні методи та моделі: Оптимізаційні методи і моделі.	8,5	Екзамен	ЗК 2, 5, 6
ЗН.10	Правознавство	3	Екзамен	ЗК1,2,10,11,12
ЗН.11	Філософія	3,5	Екзамен	ЗК 1, 11, 12
ЗН.12	Історія економіки та економічної думки	4,0	Екзамен	ЗК 1, 6, 12
ЗН.13	Основи охорони праці та цивільного захисту	3,0	Залік	ЗК 9, 10, 12
Загальний обсяг нормативних компонент циклу загальної підготовки		70,0		
1.2. Варіативні компоненти циклу загальної підготовки				
Блок №1				
ЗВ.1.1	Демографія	3,0	Залік	ЗК 2, 6
ЗВ.1.2	Регіональна економіка	4,0	Екзамен	ЗК 2, 6
ЗВ.1.3	Концепції розвитку сучасної економіки	3,0	Залік	ЗК 1, 6
ЗВ.1.4	Сучасні економічні системи	4,5	Екзамен	ЗК 1, 6
ЗВ.1.5	Політологія	3,0	Залік	ЗК 1, 6, 11, 12
Блок №2				
ЗВ.2.1	Етика й естетика	3,0	Залік	ЗК 2, 6
ЗВ.2.2	Логіка	4,0	Екзамен	ЗК 2, 6
ЗВ.2.3	Психологія	3,0	Залік	ЗК 1, 6
ЗВ.2.4	Соціальна економіка	4,5	Екзамен	ЗК 1, 6
ЗВ.2.5	Історія політичної думки	3,0	Залік	ЗК 1, 6, 11,12
Загальний обсяг варіативних компонент циклу загальної підготовки		17,5		
2. Дисципліни циклу професійної підготовки				
2.1 Нормативні компоненти циклу професійної підготовки				
ПН.01	Вступ до спеціальності	3,0	Залік	ЗК 1, 8, СК 1
ПН.02	Національна економіка	3,0	Екзамен	СК 1, 3
ПН.03	Статистика	4,5	Екзамен	ЗК 2, 6, СК 2
ПН.04	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків	4,5	Екзамен	СК 2, 3, 5
ПН.05	Міжнародна економіка	4,0	Екзамен	СК 3, 6, 9
ПН.06	Економіка підприємства	9	Екзамен	СК 1, 3, 7
ПН.07	Менеджмент	3,5	Екзамен	ЗК 7, 8 СК 3
ПН.08	Гроші та кредит	4,5	Екзамен	СК 3, 6

№ з/п	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Код компетенції
ПН.09	Фінанси	4,5	Екзамен	СК 3, 6
ПН.10	Бухгалтерський облік	6,5	Екзамен	СК 3, 6,8
ПН.11	Управління витратами	3,0	Залік	СК 2, 5
ПН.12	Біржова діяльність	4,0	Залік	СК 1, 3, 5, 6
ПН.13	Маркетинг	3,0	Екзамен	СК 3, 5, 10
ПН.14	Економіка праці і соціально-трудові відносини	3,0	Залік	СК 3, 6, 7
ПН.15	Планування і контроль на підприємстві	4,5	Екзамен	СК 1, 2, 5, 10
ПН.16	Економіка і організація інноваційної діяльності	4,0	Екзамен	СК 1, 2, 4, 10, 11
ПН.17	Комерційна діяльність	4,0	Екзамен	СК 1, 5, 10
ПН.18	Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів	3,0	Екзамен	СК 2, 4, 5, 10, 11
ПН.19	Вартісний інжиніринг	3,0	Залік	ЗК 2 СК 5, 6,11,12
Загальний обсяг нормативних компонент циклу професійної підготовки		78,5		
2.1.Варіативні компоненти циклу професійної підготовки				
Блок №1				
ПВ.1.01	Основи підприємницької діяльності	3,0	Залік	ЗК 8 СК 1, 3, 5, 10
ПВ.1.02	Загальний курс будівництва	3,0	Екзамен	ЗК 1, СК 6
ПВ.1.03	Технологія будівельного виробництва	3,0	Екзамен	СК 4, 6
ПВ.1.04	Основи архітектури	3,0	Залік	ЗК 1, СК 6
ПВ.1.05	Організація виробництва	3,5	Залік	СК 2, 6, 7
ПВ.1.06	Страховання	3,0	Залік	СК 3, 6
ПВ.1.07	Основи бізнесу	4,5	Екзамен	СК 1, 5, 10,11
ПВ.1.08	Оподаткування підприємств	3,0	Залік	СК 6, 8
ПВ.1.09	Ціноутворення в будівництві	4,5	Екзамен	СК 3, 6, 12
ПВ.1.10	Економічний аналіз	3,0	Залік	СК 1, 2, 7
ПВ.1.11	Інвестування	3,0	Залік	СК 4, 6, 10, 11
ПВ.1.12	Нормування та оплата праці на підприємстві	3,0	Залік	СК 3, 6
ПВ.1.13	Бізнес-процеси підприємств	3,5	Екзамен	СК 1, 7
ПВ.1.14	Потенціал і розвиток підприємства	4,0	Екзамен	СК 1, 2, 4
ПВ.1.15	Планування змін та реструктуризація підприємства	3,0	Залік	СК 1, 4, 7, 10
Блок №2				
ПВ.2.01	Сучасна економічна глобалізація	3,0	Залік	ЗК 8 СК 1, 3, 5, 10
ПВ.2.02	Економічний розвиток	3,0	Екзамен	ЗК 1, СК 6
ПВ.2.03	Планування виробництва	3,0	Екзамен	СК 4, 6
ПВ.2.04	Розміщення продуктивних сил	3,0	Залік	ЗК 1, СК 6
ПВ.2.05	Планування в будівництві	3,5	Залік	СК 2, 6, 7
ПВ.2.06	Страхові послуги	3,0	Залік	СК 3, 6
ПВ.2.07	Бізнес-аналіз	4,5	Екзамен	СК 1, 5, 10
ПВ.2.08	Управління матеріальними ресурсами	3,0	Залік	СК 6, 8

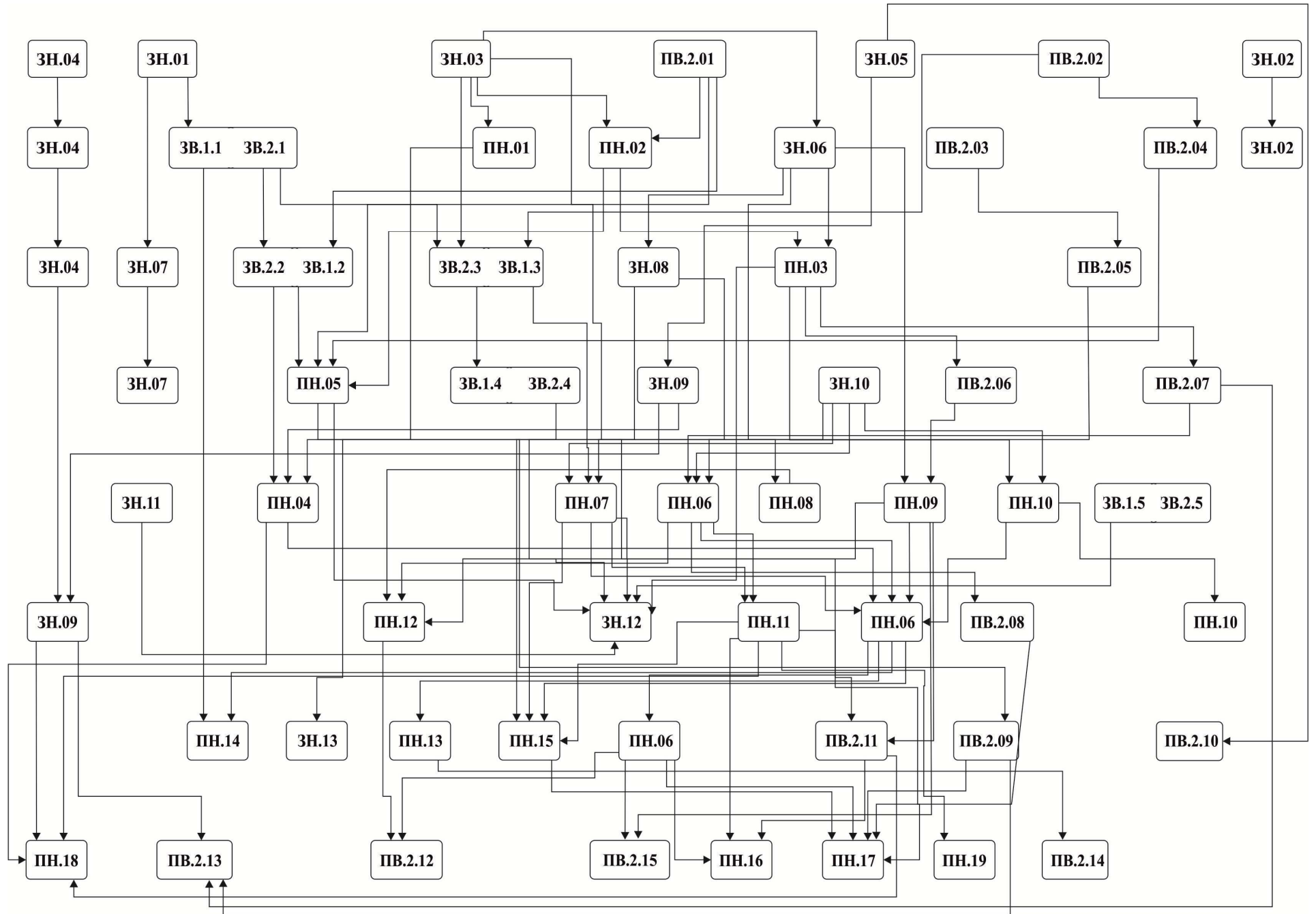
№ з/п	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Код компетенції
ПВ.2.09	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	4,5	Екзамен	СК 3, 6
ПВ.2.10	Інформаційні системи підприємства	3,0	Залік	СК 1, 2
ПВ.2.11	Проектне фінансування	3,0	Залік	СК 4, 6, 10, 11
ПВ.2.12	Інвестиційний менеджмент	3,0	Залік	СК 3, 6, 11
ПВ.2.13	Формування бізнес-моделі підприємства	3,5	Екзамен	СК 1, 7, 10
ПВ.2.14	Товарознавство	4,0	Екзамен	СК 1, 5, 10
ПВ.2.15	Фінансовий аналіз	3,0	Залік	СК 1, 4, 7
Загальний обсяг варіативних компонент циклу професійної підготовки		50,0		
Практична підготовка				
1	Навчальна практика I	6	Залік	ЗК 1, 2, 5, 6, 7
2	Навчальна практика II	6	Залік	ЗК 1, 2, 5, 6, 7 СК 2
3	Виробнича практика	6	Залік	СК 1, 2, 6, 7
Атестація				
1	Кваліфікаційний екзамен з економічної теорії	3	Екзамен	СК 1, 2
2	Кваліфікаційний екзамен за фахом	3	Екзамен	СК 1, 2, 5, 6, 7
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240		

8.2. Структурна логічна схема ОПП з блоком №1 варіативних компонентів циклу професійної підготовки

8.3. Структурна логічна схема ОПІ з блоком №2 варіативних компонентів циклу професійної підготовки

ІХ. Перелік нормативних документів

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-VII [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. ESG [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
4. ISCED (МСКО) 2011 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>
5. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>
6. Класифікатор професій (КП) станом на 01.10.2015 р. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://buhgalter911.com/res/spravochniki/klassifikprofessiy.aspx>
7. Класифікація видів економічної діяльності: національний класифікатор України КВЕД 009:2010 [Електр. ресурс]. - режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/0sid0177.html>
8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. - режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2016-06-01-metodichni-rekomendacziyi-shhodo-rozroblennya-stand>
9. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
10. Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003-2010: наказ Мінекономрозвитку України від 02.09.2015 р. № 1084 [Електронний ресурс].-режим доступу: <http://buhgalter911.com/ShowArtide.aspx?a=272508>
11. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
12. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266: наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>
13. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1243 [Електронний ресурс]. - режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/076-pidprijemnistvo-torgivlya-ta-birzhova-diyalnist-bakalavr.pdf>
14. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
15. Tuning Educational Structures in Europe [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
16. Національний глосарій 2014 [Електронний ресурс]. - режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf

17. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Електронний ресурс]. - режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_201.pdf

18. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації [Електронний ресурс]. Режим доступу: office.pdf

д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства Н.І. Верхоглядова

к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства П. А. Фісуненко

к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства В. В. Попова

к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства Г. Л. Ступнікер

к.е.н., доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства К. О. Спирідонова

директор ТОВ «ІР Днепр» М. Ю. Іконніков